

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget indebærer, at trafikministeren bemyndiges til at projektere en udbygning af den enkeltsporede strækning på Nordvestbanen mellem Lejre og Vipperød med et nyt 2. spor på hele eller dele af strækningen. Som bilag til lovforslaget er medtaget et kort over den eksisterende jernbanestrækning mellem Lejre og Vipperød.

Derudover foreslås det, at trafikministeren kan pålægge byggelinier, når det er nødvendigt for at sikre en udbygning af Nordvestbanen. Desuden foreslås det, at ministeren efter ejerens anmodning, i de tilfælde hvor byggeliniepålæg virker særligt indgribende, kan overtage en ejendom helt eller delvis.

Endvidere foreslås det, at ministeren bemyndiges til at erhverve ejendomme, der berøres særligt indgribende af planerne om udbygningen af banen, når ejeren af særlige personlige grunde ønsker at afstå ejendommen forud for endelig beslutning om anlæg af banen.

De foreslåede bestemmelser om pålæg af byggelinier og bemyndigelse til i visse tilfælde at erhverve berørte ejendomme svarer i al væsentligt til bestemmelserne i lov om offentlige veje med de forskelle, der er begrundet i de forskellige forhold på vej- og baneområdet.

2. Baggrunden for lovforslaget

Kapaciteten på den enkeltsporede delstrækning af Nordvestbanen mellem Lejre og Vipperød er i dag fuldt udnyttet i myldretiderne.

Den enkeltsporede strækning mellem Lejre og Vipperød giver jævnligt problemer for togtrafikken. Det skyldes, at togene kun kan passere hinanden på stationerne. Her må togene holde og vente på modkørende tog. Er et tog forsinket, udbredes forsinkelsen hurtigt til hele banen og derefter til andre tilstødende baner. Forsinkelser har ikke kun betydning for bagvedkørende tog og korresponderende busser og tog, men også for tog, der kører i den modsatte retning. Det går ud over regulariteten og præcisionen. Dertil kommer, at

rejsetiderne i dag forlænges på grund af køreplanlagt ventetid på stationerne. De mange krydsninger gør det også svært at udarbejde en publikumsvenlig køreplan.

Der har fra amtsbanen, som kører mellem Slagelse og Tølløse (Høng – Tølløse Jernbane), været ønske om at fortsætte nogle af togene til Holbæk henholdsvis lade tog udgå herfra. Dette er ikke muligt med den nuværende banekapacitet.

2.1. Gennemførte undersøgelser

I 1980 vedtog Folketinget en anlægslov med henblik på at gennemføre en udbygning af banestrækningen mellem Lejre og Holbæk, jf. lov nr. 214 af 30. maj 1980 om udbygning af banestrækningen mellem Lejre og Holbæk. I henhold til denne lov blev der anlagt et 2. spor på delstrækningen mellem Vipperød og Holbæk i første halvdel af 1980'erne. Sporet blev taget i brug i 1987.

Efter vedtagelsen af 1980-loven er der sket en betydelig udvikling i kravene til undersøgelser af større anlægsarbejders trafikale og miljømæssige konsekvenser, ligesom der stilles større krav til inddragelsen af offentligheden. På den baggrund findes det hensigtsmæssigt at fremsætte et særskilt lovforslag om projektering af en udbygning af Nordvestbanen mellem Lejre og Vipperød.

Banestyrelsen (nu Banedanmark) gennemførte i 1998 en indledende projektering af anlæg af et 2. spor på den 20,4 km lange delstrækning mellem Lejre og Vipperød. Undersøgelserne er dokumenteret i rapporten »Projekt udbygning af strækningen Roskilde – Holbæk«, december 1998. Etablering af 2. sporet på strækningen var på daværende tidspunkt forudsat udført i henhold til bemyndigelsen i lov nr. 214 af 30. maj 1980 om udbygning af banestrækningen mellem Lejre og Holbæk.

Banestyrelsen gennemførte i 2002 en opdatering og præcisering af projektgrundlaget fra 1998, herunder en nærmere undersøgelse af mulighederne for opgradering af strækningshastigheden og etapevis udbygning.